

Anketa B&F

1. Prošle godine rasla je premija ali su rasle i štete. Da li će ekonomski poremećaji nastali usled krize na Bliskom istoku, uključujući i projektovani rast inflacije u Srbiji, dodatno poskupeti prosečnu cenu polise i uvećati visinu štete ove godine? Na koje vrste osiguranja bi poskupljenje premije i rast štete najviše mogli da se odraze?
2. Kako geopolitičke i ekonomske okolnosti mogu uticati na profitabilnost poslovanja? Koji osiguravajući proizvodi na srpskom tržištu su najmanje isplativi, koji su najprofitabilniji i da li aktuelna kriza može uticati na odluku da se neke vrste osiguranja ugase?
3. Za razliku od bankarskog sektora, broj osiguravača na srpskom tržištu je već godinama isti. Da li očekujete da će se smanjiti njihov broj ili suprotno, da će aktuelne ekonomske okolnosti zakočiti ukupnjavanje tržišta?
4. Zakoni koji regulišu upotrebu genetskih testova u osiguranju radi procene rizika razlikuju se od države do države. Kako biste ocenili propise Srbije u toj oblasti?

Zoran Blagojević,
predsednik Izvršnog
odbora Wiener
Städtische osiguranja

1 Geopolitičke tenzije, inflatorni pritisci i poremećaji na globalnim tržištima svakako predstavljaju faktore koji utiču na osiguravajuću industriju, pre svega kroz promene na strani šteta. Iskustvo iz prethodnog perioda pokazuje da rast cena sirovina, građevinskog materijala, rezervnih delova i usluga direktno utiče na visinu odštetnih zahteva, ali i na ukupnu dinamiku tržišta osiguranja. NBS je već korigovala navise projekciju inflacije za 2026. godinu, navodeći upravo geopolitičke tenzije i skuplje energente kao jedan od ključnih rizika.

Istovremeno, tržište osiguranja u Srbiji beleži stabilan rast, uz značajan potencijal daljeg razvoja, posebno u segmentu dobrovoljnih osiguranja. U takvom okruženju, osiguravači kontinuirano prate kretanja i prilagođavaju modele procene rizika

kako bi očuvali stabilnost i adekvatnu zaštitu klijenata.

Pored ekonomskih faktora, sve izraženiji uticaj imaju i klimatske promene, koje kroz učestalije i intenzivnije vremenske nepogode dodatno povećavaju kompleksnost procene rizika.

Međutim, uprkos svemu, moram napomenuti da su štete prethodne godine na nižem nivou od očekivanog, a pre svega zbog izostanka značajnih događaja iz domena prirodnih katastrofa. Ipak, nije opravdano očekivati isti scenario ove godine, što potvrđuju rezultati prvog kvartala.

2 Aktuelne geopolitičke i ekonomske okolnosti dodatno potvrđuju značaj upravljanja rizicima i razvoja novih osiguravajućih rešenja. Danas se kompanije ne suočavaju samo sa tradicionalnim rizicima, već i sa sve složenijim izazovima poput poremećaja u lancima snabdevanja, sajber incidenata, odgovornosti za proizvod i povlačenja proizvoda sa tržišta.

Zbog toga se uloga osiguravača sve više razvija, od tradicionalne funkcije nadoknade štete ka proaktivnijem pristupu koji uključuje analizu rizika i preventivne aktivnosti u saradnji sa klijentima. Očekujem dinamičnu evoluciju proizvoda koje nudimo tržištu u skladu sa novim potrebama i zahtevima, a posebno u delu dodatnih servisa.

Takođe, želim da istaknem i specifičnost koja karakteriše tržište osiguranja Srbije u prethodnim godinama, a tiče se visoke profitabilnosti obaveznog osiguranja za štete pričinjene trećim licima upotrebom motornih vozila. Prema podacima za 2024. godinu pomenuta linija posla je generisala neto dobit u višem iznosu od ukupne neto dobiti svih neživotnih osiguranja. Zaključak je jasan - profitabilnost neživotnih osiguranja se temelji na obaveznom osiguranju.

3 Tržište osiguranja u Srbiji je stabilno i već godinama pokazuje kontinuitet u broju učesnika. U tom kontekstu, broj osiguravača nije presudan, već njihova snaga i sposobnost da odgovore na sve kompleksnije rizike.

Na tržištu koje je u razvoju, konkurencija ima važnu ulogu jer podstiče kvalitet, inovacije i unapređenje usluga. Međutim, ključni faktor ostaje finansijska stabilnost i kapacitet osiguravača da preuzmu i upravljaju rizicima, naročito u uslovima rasta klimatskih i ekonomskih neizvesnosti. Najavljene zakonske izmene, koje idu u pravcu usklađivanja sa evropskom regulativom postaviće dodatne zahteve pred osiguravače. Naime, implementacija Solvency II

i IFRS 17 regulative će predstavljati veliki izazov i ne isključujem mogućnost potencijalnih akvizicija.

4 Naša kompanija posluje u skladu sa važećim propisima Republike Srbije i ne zahteva genetska testiranja, niti koristi takve podatke kao uslov za zaključenje ili upravljanje polisama osiguranja.

Poverenje klijenata i zaštita privatnosti predstavljaju osnovne principe našeg poslovanja. Istovremeno, razvoj novih tehnologija u budućnosti će sigurno otvoriti dodatna pitanja, ali je važno da se regulatorni okvir razvija uz puno poštovanje etičkih standarda i principa jednakog pristupa osiguranju.

Vladimir Malešević, predsednik Izvršnog odбора DDOR osiguranja

1 Geopolitička nestabilnost, pre svega na Bliskom istoku, dodatno utiče na cene energenata i pojačava inflatorne pritiske, što se posredno odražava i na tržište osiguranja kroz rast troškova šteta. Ukoliko se nastavi rast inflacije, posebno kroz cene energenata, rezervnih delova i usluga, realno je očekivati dodatni pritisak na rast premija i prosečne visine šteta. Najviše bi mogli biti pogođeni auto-kasko i au-

to-odgovornost, zbog rasta troškova popravki vozila, kao i imovinska i dobrovoljna zdravstvena osiguranja usled poskupljenja građevinskih i medicinskih usluga.

2 U uslovima rasta troškova i povećane neizvesnosti, profitabilnost osiguravača zavisi pre svega od efikasnog upravljanja rizicima i troškovima šteta. Najveći pritisak prisutan je u osiguranju motornih vozila, dok stabilnije rezultate ostvaruju proizvodi koji omogućavaju bolju diversifikaciju rizika, poput „Moje kućice“, našeg proizvoda za osiguranje doma i imovine, kao i pojedinih životnih i zdravstvenih osiguranja. Dodatni izazov predstavljaju i sve učestalije prirodne katastrofe i ekstremne vremenske pojave, koje povećavaju kompleksnost upravljanja rizicima i troškove osiguravača. Ne očekujem gašenje pojedinih vrsta osiguranja, već dalje prilagođavanje tržišta kroz pažljivo upravljanje rizicima i fokus na održivu profitabilnost.

3 Tržište osiguranja u Srbiji već duži niz godina karakteriše stabilna struktura učesnika, što potvrđuje njegovu zrelost i održivost poslovnih modela. Istovremeno, dalja regulatorna usklađivanja sa evropskim standardima, uključujući principe Solvency II regulative, po-

većavaće zahteve u pogledu kapitalne adekvatnosti i upravljanja rizicima. U takvom okruženju dodatno će rasti značaj digitalizacije, operativne efikasnosti i sposobnosti kompanija da odgovore na promjenjene potrebe klijenata. Zbog toga je u narednim godinama moguća postepena konsolidacija tržišta kroz partnerstva i akvizicije, ali pre svega iz strateških, a ne iz razloga izazvanih krizom.

4 Upotreba genetskih testova u osiguranju predstavlja veoma osjetljivo pitanje koje zahteva pažljiv balans između procene rizika i zaštite privatnosti klijenata. Većina evropskih tržišta ovoj temi pristupa oprezno, uz stroga pravila zaštite podataka i sprečavanja diskriminacije. Smatram da domaće tržište trenutno nije u fazi u kojoj bi genetski testovi imali značajniju praktičnu primenu, ali očekujem da će se ova oblast u budućnosti preciznije regulisati u skladu sa evropskim standardima i principima zaštite privatnosti. Ključno je da eventualna buduća regulativa obezbedi ravnotežu između legitimnog interesa osiguravača za procenu rizika i zaštite privatnosti, dostojanstva i jednakog tretmana na svih klijenata.

Branko Pavlović, član Izvršnog odbora Globos osiguranja

1 U 2025. godini na tržištu neživotnog osiguranja u Srbiji ukupna premija je porasla 8,9%, likvidirane štete su imale rast 5,2%, rezervisane nastale neprijavljene štete su porasle 11,1%, dok su rezervisane nastale prijavljene štete smanjene 2,6%. Očigledno, premija je rasla znatno više od šteta.

U tekućoj godini, po poslednjem dostupnom podatku za april, potrošačke cene su porasle 3,3%, dok su u aprilu 2025. godine porasle 4%. Inflacija još uvek nije veća od prošle godine, iako će u slučaju produžetka krize na Bliskom istoku cene nafte izazvati dalji rast domaćih potro-

šačkih cena. Ipak, s obzirom na pozitivne trendove po osiguravače od prošle godine i smanjivanje tenzija na Bliskom istoku u trenutku pisanja ovog teksta, ne očekujem značajnije promene cena većine polisa u ovoj godini.

Ipak, eventualno usvajanje predloga novog Zakona o osiguranju u saobraćaju, koji u nacrtu sadrži veliko povećanje limita za štete, može neprijatno iznenaditi vozače po pitanju cene polise autoodgovornosti.

2 Na profitabilnost osiguravajućih kompanija loše utiče inflacija, dok svaka geopolitička ili ekonomska kriza po pravilu povećava inflaciju. Ipak, za sada je inflacija u prihvatljivim okvirima, ali ukoliko se kriza dalje razvije, neminovno će se situacija promeniti negativno po osiguravače, a samim tim i po osiguranike.

Domaće tržište osiguranja se u prošlosti suočavalo i sa mnogo većim krizama, tako da će svi proizvođači osiguranja koji su ih preživeli, nastaviti da postoje i dalje. S druge strane, pojavljuju se novi proizvođači, na šta više utiču tehnološke promene, nego postojeća kriza. Na primer, račun autoodgovornosti jačaće osiguranje profesionalne odgovornosti proizvođača autonomnih vozila. Takođe, očekujem da osiguranje digitalne

imovine od sajber rizika postane veoma traženo u narednom periodu. U ovom trenutku se ne može znati profitabilnost novih proizvoda, ali će se relativno brzo po liberalizaciji cena osiguranja od autoodgovornosti videti koji proizvod će od njega preuzeti lidersku poziciju u profitabilnosti.

3 Posle nekoliko godina relativne stabilnosti po pitanju promene broja i većinskog vlasništva osiguravajućih kompanija, ove godine u regionu se situacija menja. U Crnoj Gori, dva nova društva za neživotno osiguranje su dobila licencu, u Severnoj Makedoniji jedno osiguravajuće društvo su preuzeli investitori iz Srbije, a promene se očekuju i u Bosni i Hercegovini.

U Srbiji samo šest kompanija (Dunav, Generali, DDOR, Wiener, Triglav i Globos) imaju tržišno učešće veće od 5%, što je minimum za održivost osiguravajućih kompanija prema zahtevima solventnosti na malom tržištu. Te kompanije zauzimaju zajedno preko 78% tržišta. Preostalih 22% bi po kriterijumu od 5% mogle da podele samo još četiri kompanije, tako da bi u Srbiji optimalan broj bio 10 umesto postojećih 16 osiguravajućih kompanija.

Takođe, u predlogu novog Zakona o osiguranju se najavljuje skoro

uvođenje režima Solventnosti II, što po pravilu otežava poslovanje malim osiguravajućim kompanijama. Kada se zna i da je izlazak sa domaćeg tržišta u planovima određenih finansijskih grupa koje su vlasnici osiguravajućih kompanija u Srbiji, smanjenje broja domaćih kompanija u relativno kratkom periodu od godinu ili dve je prilično sigurno.

4 Koliko mi je poznato, u Srbiji osiguravajuće kompanije ne vrše genetske testove u cilju procene rizika prilikom prijema u osiguranje i smatram da to treba tako i da ostane. Mislim da bi to trebalo zabraniti zakonom, jer inače određeni ljudi, ni krivi ni dužni, mogu doći u situaciju da nijedna osiguravajuća kompanija ne želi da im proda polisu životnog ili zdravstvenog osiguranja.

Gorana Rašić, članica Izvršnog odbora Generali Osiguranja Srbija

1 Kriza na Bliskom istoku definitivno donosi razne ekonomske poremećaje u celom svetu, što se direktno ili indirektno odražava i na naš region i poslovanje osiguravajućih kuća. Iako je za 2026. godinu projektovani rast inflacije u Srbiji ispod 5%, svedoci smo rasta cena značajno iznad tog procenta, pogotovo kada su u pitanju cene goriva, cene rezervnih delova i cene rada, a to sve posledično utiče i na rast prosečne štete u osiguranju.

Za prvih pet meseci 2026. imamo rast prosečne štete u osiguranju motornih vozila preko 10%, takođe nešto niži, ali primetan rast prosečne isplate naknada u zdravstvenom osiguranju, a to su za nas najvažnije linije biznisa u oblasti neživotnih osiguranja. Cena obaveznog osiguranja od autoodgovornosti je regulisana na tržištu Srbije i osiguravajuće kuće ne mogu samostalno da je usklađuju sa rastom prosečne štete, ali nadamo se da će i regulator pratiti situaciju i dozvoliti korekciju. U kasko osiguranju definitivno mora-

mo usklađivati rast prosečne štete i korigovati premije, jer je tu, pored ostalih efekata, izuzetno visoka i frekvencija šteta.

2 Aktuelne geopolitičke okolnosti utiču na naše poslovanje i profitabilnost na više načina. Dominantno je taj uticaj vidljiv kroz rast prosečne štete, što sam već prokomentarisala, ali ne manje važan je i uticaj na naše troškove poslovanja, poput zarada, troškova energije, prevoza i slično. Na našem tržištu, nosioci profitabilnosti su tradicionalno obavezno osiguranje od autoodgovornosti i deo proizvoda životnog osiguranja (tzv. riziko proizvodi), ali se sa ovakvim rastom prosečne štete bez korekcije cena premije u 2026. ta situacija značajno menja.

Sa druge strane, najmanje profitabilni su proizvodi kasko osiguranja i privatno zdravstveno osiguranje i tu neadekvatna reakcija na cene bez čvrstih pravila preuzimanja rizika može negativno uticati na poslovanje i nas i naših konkurenata. Ipak imajući u vidu strukturu portfelja, verujem da taj uticaj ne može biti toliko snažan da dovede do gašenja osiguranja, ali je svakako neophodno prilagođavati biznis model novim vremenima koja izvesno donose veće i manje predvidive rizike. Tu

prvenstveno mislim na uticaj klimatskih promena, ali i sve prisutnije sajber rizike, kao i finansijske rizike, poput prekida poslovanja ili gubitka posla.

3 Tačno je da je broj osiguravača već duže vreme isti, kao i da nema nekih značajnih pomaka u tržišnim pozicijama. Ne očekujem ni u narednih tri do pet godina da se broj smanjuje, a da li će se na tržištu pojaviti neki novi akteri, prvenstveno zavisi od ukupne ekonomske i političke stabilnosti u zemlji i regionu, kao i od izmena u regulativi i približavanja naših propisa EU, na čemu se u oblasti osiguranja trenutno radi.

4 Koliko je meni poznato, mi nemamo nijedan zakon koji eksplicitno reguliše upotrebu genetskih testova. U Evropi postoje različiti pristupi, od potpune zabrane do ograničene upotrebe. Mislim da je najčešće na snazi upotreba genetskih testova uz saglasnost klijenta, što negde koristimo i mi, a što ograničava širu i potpuniju primenu. Da li će se nešto na tom polju menjati, nisam komforna da procenjujem, ali s obzirom koliko se svet menja upotrebom veštačke inteligencije, sigurna sam da će i oblast genetskih istraživanja imati brži razvoj nego do sada.